

Zaaknummer : 01004397
Ons Kenmerk : ODH220751
Datum : 19 januari 2022

Beschikking (wijziging) Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Bij besluit van 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903, hebben wij ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming verleend aan de gemeente Rotterdam, voor het project dat ziet op de realisatie van een nieuw metro-spoortracé vanaf metrostation 'Hoek van Holland Haven' tot aan het toekomstige nieuwe station 'Hoek van Holland Strand'. Met dit project 'Metro aan Zee' wordt de bestaande spoorlijn, de Hoekse Lijn, verlengd tot aan de strandopgang bij de Badweg te Hoek van Holland. De ontheffing is verleend voor het opzettelijk verstoren, het vervoeren of onder zich hebben en het uitzetten van de rugstreepad en de zandhagedis, alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreepad en de zandhagedis.

Op 23 december 2021 heeft ontheffinghouder verzocht om wijziging van de eerder verleende ontheffing, vanwege aanvullende werkzaamheden die in het kader van de veiligheid noodzakelijk zijn gebleken bij het huidige Duinpad aan de Rivierkant/Zeekant en voor het voetgangers- en fietspad bij Het Slag aan de Badweg.

Besluit

Wij besluiten:

- I. In te stemmen met de aanvraag tot wijziging van de verleende ontheffing van 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903;
- II. De aanvraag van 23 december 2021 en de aanvullende gegevens van 5 januari 2022 onderdeel te laten zijn van dit besluit;
- III. Aanvullend de voorschriften 22 en 23 voor te schrijven, opgenomen in het vervolg van dit besluit.
- IV. Dat de ontheffing verleend op 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903, voor het overige onverminderd van toepassing blijft.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

- 22 De aanvullende werkzaamheden en maatregelen bij het huidige Duinpad aan de Rivierkant/Zeekant en het voetgangers- en fietspad bij Het Slag aan de Badweg, dienen conform het Activiteitenplan van 30 juni 2021, de tekening 'ONTGRAVING T.B.V. HET SLAG' van 29 maart 2021 en de aanvullende gegevens van 5 januari 2022 uitgevoerd te worden.
- 23 Ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de wijze van uitvoeren van de werkzaamheden en maatregelen zoals beschreven in de (wijzigings)aanvraag van 23 september 2021 en de aanvullende gegevens van 5 januari 2022. Deze dienen opgenomen te worden in het ecologisch werkprotocol genoemd in voorschrift 2. Binnen twee weken na bekendmaking van dit besluit, dient een afschrift van het geactualiseerde ecologisch werkprotocol toegezonden te worden naar de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (vs. 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903, hebben wij ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) verleend aan de gemeente Rotterdam, voor het project dat ziet op de realisatie van een nieuw metro-spoortracé vanaf metrostation 'Hoek van Holland Haven' tot aan het toekomstige nieuwe station 'Hoek van Holland Strand'. Met dit project 'Metro aan Zee' wordt de bestaande spoorlijn, de Hoekse Lijn, verlengd tot aan de strandopgang bij de Badweg te Hoek van Holland. De ontheffing is verleend voor het opzettelijk verstoren, het vervoeren of onder zich hebben en het uitzetten van de rugstreeppad en de zandhagedis, alsmede het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad en de zandhagedis.

Op 23 december 2021 heeft ontheffinghouder verzocht om wijziging van de eerder verleende ontheffing, vanwege aanvullende werkzaamheden die in het kader van de veiligheid noodzakelijk zijn gebleken voor het verbreden van het huidige Duinpad aan de Rivierkant/Zeekant (hierna: Duinpad aan de Rivierkant) en het afgraven van het duin ten zuiden van het voetgangers- en fietspad bij Het Slag aan de Badweg (hierna: Het Slag aan de Badweg).

Bij de aanvraag tot wijziging behoren de volgende stukken:

- Activiteitenplan Het Slag aan de Badweg en Duinpad Rivierkant Hoek van Holland, gemeente Rotterdam, 30 juni 2021;
- *Tekening*, Stationsomgeving Hoek van Holland Strand, gemeente Rotterdam;
- Eco-effectscan Realisatie Hoekse Lijn te Hoek van Holland, Aqua-Terra Nova B.V., Rapportnummer: 2180800/AQT301/LvdS, 6 augustus 2018;
- Soortgericht onderzoek Verlenging Hoekse Lijn te Hoek van Holland, Aqua-Terra Nova B.V., Rapportnummer: 2180800/AQT302dFF/LvdS, 23 juli 2019.

Op 5 januari 2022 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Reactie aanvullende vragen wijzigingsverzoek ontheffing ODH-2019-00108903 Metro aan Zee, gemeente Rotterdam, 5 januari 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 10 augustus 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*) zijn van nature in Nederland in het wild levende soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, van de Habitatrichtlijn. De zandhagedis is tevens opgenomen in bijlage II van het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden om:

- de rugstreeppad en de zandhagedis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad en de zandhagedis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Gebleken is dat voor de realisatie van het project aanvullende werkzaamheden noodzakelijk zijn, die niet in de eerder verleende ontheffing zijn betrokken. Het gaat om het verbreden van het Duinpad aan de Rivierkant en het verbreden van Het Slag aan de Badweg. Beide gebieden maken onderdeel uit van het herinrichten van de buitenruimte rondom de aanleg van Metro aan Zee. De huidige inrichting tussen strand en parkeerplaats verandert van een hoofdzakelijk autoverkeersplein naar een situatie waar auto's en bestemmingsverkeer te gast zijn. Het strand kent zeer drukke dagen en is calamiteitsgevoelig, waardoor maatregelen noodzakelijk zijn om bij drukte of calamiteiten de doorstroom van bezoekers soepel te laten verlopen. Het plan is tot stand gekomen in afstemming met de hulpdiensten en de Veiligheidsregio. De Badweg, Rivierkant en Zeekant zijn aangewezen als calamiteitenroutes. Het doel van de voorgenomen werkzaamheden is de doorstroming van gebruikers, voetgangers en fietsers, van het nieuwe metrostation Hoek van Holland Strand, te verbeteren. In afstemming met de Veiligheidsregio is besloten om bezoekers te trekken richting het Duinpad bij de Rivierkant/Zeekant en het voetgangers- en fietspad bij Het Slag aan de Badweg te verbreden. Het verbreden van Het Slag aan de Badweg valt in het plangebied van de vigerende ontheffing. Inmiddels is gebleken dat bij het afgraven en bestraten van Het Slag aan de Badweg zoals opgenomen in vigerende ontheffing, er een kans bestaat op het instorten van het naastgelegen duin. Wanneer het naastgelegen duin niet wordt afgegraven, wordt de helling van het bestaande duintalud ten opzichte van de nieuwe bestrating te stijl en is er kans op instorting van het duin.

Gezien de hiervoor genoemde risico's zijn aanvullende werkzaamheden noodzakelijk. De werkzaamheden voor het verbreden van het Duinpad aan de Rivierkant bestaan uit het:

- verwijderen van aangeplante rietpoten en aanwezige jonge beplanting;
- afgraven van het duingebied (circa 60 m³) met elektrische mobiele graafmachines;
- verdichten van het zand met een elektrische trilplaat;
- profileren en aanbrengen van betonplaten van 2x2 m/stuk (in totaal 540 m²) met een elektrische wiellader;
- afzetten van duingebied met paal en draad.

De werkzaamheden voor het realiseren van het voetgangers- en fietspad bij Het Slag aan de Badweg bestaan uit het:

- afgraven van het duingebied (circa 1.350 m²) met elektrische mobiele graafmachines;
- tijdelijk verwijderen van duindoornstruweel en rooien van andere lage vegetatie;
- herprofilieren van het afgegraven gebied;
- bestraten van het gedeelte Het Slag aan de Badweg;
- opnieuw beplanten van een gedeelte van het afgegraven gedeelte met duindoorn.

De start van de werkzaamheden staat medio januari gepland. De werkzaamheden aan het Duinpad aan de Rivierkant duren ongeveer twee weken. De werkzaamheden aan Het Slag aan de Badweg duren ongeveer twee maanden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Ter verkrijging van de ontheffing van 23 september 2019 heeft in 2018 en 2019 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de rugstreppad en de zandhagedis binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Rugstreppad (BIJ12, versie 1, juli 2017) en het Kennisdocument Zandhagedis (BIJ12, versie 1, juli 2017). In de vigerende ontheffing is geconcludeerd dat daarmee voldoende aannemelijk is gemaakt dat de functies van het plangebied voor de rugstreppad en zandhagedis in kaart zijn gebracht en de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Rugstreppad

De rugstreppad is in het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied is voortplantings-, zomer- en winterhabitat aangetroffen. Naast aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, wordt het gebied gebruikt door migrerende dieren. Dit betreft zowel seizoensgebonden migratie als dispersie. Uit het soortgericht onderzoek volgt dat migratie van rugstreppadden voornamelijk van oost naar west plaatsvindt en omgekeerd. Ook de zuid- en westzijde van de huidige parkeerplaats aan de Badweg worden intensief als migratieroute gebruikt.

Binnen het gebied van het Duinpad aan de Rivierkant en Het Slag aan de Badweg bevindt zich gezien de kenmerken van dit gebied geen voortplantingshabitat, enkel zomer- en winterhabitat. Het afgegraven duin ten zuiden van Het Slag aan de Badweg is in de eindsituatie weer volledig beschikbaar voor de rugstreppad. Het plangebied is ten behoeve van de werkzaamheden reeds afgeschermd met paddenschermen onder de vigerende ontheffing, zodoende zullen de werkzaamheden geen extra verstrend effect opleveren nu eventuele exemplaren reeds onder de vigerende ontheffing zijn afgevangen. Er hoeven dan ook geen individuen afgevangen en verplaatst te worden voor deze aanvullende werkzaamheden. Door de werkzaamheden worden mogelijk wel vaste rust- en verblijfplaatsen (in het zomer- en winterhabitat) van de soort beschadigd of vernield. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb overtreden.

Zandhagedis

Tijdens de soortgerichte onderzoeken zijn in het plangebied geen zandhagedissen of sporen van deze soort aangetroffen. Er zijn echter wel waarnemingen van de soort in het plangebied bekend. In het plangebied zijn voldoende opgaande structuren en zandige plekken waar de zandhagedis een territorium zouden kunnen hebben. De verwachting is daardoor dat het om lage dichtheden gaat.

De gebieden waar de werkzaamheden aan het Duinpad aan de Rivierkant en Het Slag aan de Badweg plaatsvinden maken onderdeel uit van het leefgebied van de zandhagedis. Ook voor de zandhagedis is het afgegraven duin ten zuiden van Het Slag aan de Badweg in de eindsituatie weer volledig beschikbaar. Net als voor de rugstreppad geldt dat verstoring van exemplaren niet zal optreden als gevolg van de aanvullende werkzaamheden, aangezien de gebieden reeds zijn afgeschermd en aanwezige exemplaren al zijn afgevangen onder de vigerende ontheffing. Als gevolg van de werkzaamheden wordt wel het leefgebied van de zandhagedis aangetast en worden de daarin mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van de zandhagedis beschadigd of vernield. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals opgenomen in artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de rugstreppad en de zandhagedis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Het Slag aan de Badweg en Duinpad Rivierkant Hoek van Holland' van 30 juni 2021 en de aanvullende informatie van 5 januari 2022. Deze

maatregelen zien onder andere op het treffen van compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de rugstreppad en de zandhagedis.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaat functioneel leefgebied met daarin mogelijk aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van de rugstreppad en de zandhagedis verloren. Voor het duingebied ten zuiden van Het Slag aan de Badweg geldt dat dit leefgebied slechts tijdelijk niet beschikbaar is. Het leefgebied dat permanent verloren gaat bestaat uit zandig duingebied. Omdat het niet mogelijk is om voor dit oppervlakteverlies met een gelijke oppervlakte te compenseren, worden andere maatregelen getroffen. Deze maatregelen komen bovenop de maatregelen die reeds worden getroffen conform de vigerende ontheffing van 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903.

Tijdelijke maatregel: plaatsen faunabuis onder Duinpad

Door de aanbreng van de paddenschermen is een barrière ontstaan tussen twee duingebieden en daarmee tussen leefgebieden van de rugstreppad en zandhagedis. Om te zorgen dat deze twee soorten toch tussen deze twee gebieden kunnen migreren is als tijdelijke maatregel een faunapassage onder het amfibieënscherm aangebracht.

Verwijderen van verharding

Langs het duinpad ligt een stuk verharding van 120m². Deze verharding wordt verwijderd, waardoor er hier zandig duingebied ontstaat. Dit duingebied komt daarmee beschikbaar als nieuw leefgebied voor zowel de rugstreppad als de zandhagedis.

Terugbrengen duinvegetatie

Na het afgraven en verwijderen van vegetatie ten behoeve van het duingebied ten zuiden van Het Slag aan de Badweg, wordt de afgegraven vegetatie na afloop van de werkzaamheden teruggeplaatst op het nieuwe duin. Hiertoe wordt de vegetatie, in de vorm van duindoornstruweel, afgeknipt en voorzichtig verwijderd. Dit struweel zal tijdelijk opgeslagen en verzorgd worden, waarna het op het nieuwe duin terug geplant wordt. Gelijktijdig met het terug planten van het duindoornstruweel wordt kruidenvegetatie ingezaaid. Het zaadmengsel dat hiervoor wordt gebruikt is geoogst uit projectgebied 'Metro aan Zee' en betreft hierdoor een gebiedseigen mengsel. De kruiden helpen het zand vast te houden in het afgegraven gebied, waardoor het duindoornstruweel een grotere kans heeft om weer goed te groeien. Hiermee wordt gewaarborgd dat het duin dezelfde eigenschappen en kwaliteit heeft als het huidige duin.

Verbeteren leefgebied: aanpassen straatkolken

In de huidige situatie bevinden zich langs de Badweg verschillende open straatkolken waar amfibieën en zandhagedissen in terecht kunnen komen. Vooral tijdens de voorjaars- en zomertrek van de amfibieën komen ze in de straatkolken terecht en kunnen deze, vanwege de diepte en de gladde randen van de opvangbakken, niet meer zelfstandig worden verlaten door beide soorten. Alle vijftien straatkolken langs de Badweg worden amfibie- en reptielvriendelijk gemaakt door deze te voorzien van een uitklimvoorziening, in de vorm van een begroeiingsmat in een hellingshoek van 90 graden. Uit onderzoek is gebleken dat deze voorziening het hoogste uitklimpercentage heeft. Het amfibie- en reptielvriendelijk maken van de kolken draagt bij aan het kwalitatief verbeteren van het leefgebied van de rugstreppaden en zandhagedissen.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de opgenomen voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten van de aanvullende werkzaamheden te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet zullen leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de rugstreppad en de zandhagedis.

Belangenonderbouwing

De ontheffing van 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903, voor het project 'Metro aan Zee' is verleend op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Tijdens de uitvoering van het project is gebleken dat er aanvullende werkzaamheden noodzakelijk zijn. De aanvraag tot wijziging leidt niet tot gewijzigde overwegingen ten aanzien van het wettelijk belang zoals getoetst in de vigerende ontheffing. Het wettelijk belang is voor de aanvullende werkzaamheden in de (wijzigings)aanvraag nog verder onderbouwd voor het belang van de openbare veiligheid.

Het Strandplein en de komst van het nieuwe metrostation Hoek van Holland Strand zorgen voor een grote verandering in het gebied. De huidige inrichting tussen strand en parkeerplaats verandert van een hoofdzakelijk autoverkeersplein (50 km p/u) naar een situatie waar auto's en bestemmingsverkeer te gast zijn. Het gebied is vooral voor gebruikers van het station, voetgangers en fietsers. Het strand kent zeer drukke dagen en is calamiteitsgevoelig. Dit vraagt om een veilige en overzichtelijke omgeving. De Badweg, Rivierkant en Zeekant zijn aangewezen als calamiteitenroutes. Als gevolg van advies van het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, na de strandrellen van 2009, zijn veiligheidsbelangen zoveel mogelijk integraal en volwaardig meegewogen bij het ontwerpen van het plein.

Het plan is tot stand gekomen in afstemming met de hulpdiensten en wijzigingen in het integrale ontwerp kunnen leiden tot bezwaren van de Verkeersregio. Er is een risico dat bij drukte of een calamiteit de krappe ruimte tussen de winkels en het station een 'trechter' of 'flessenhals' vormt voor vertrekkende of vluchtende bezoekers. Het is daarom in het Programma van Eisen vastgelegd om stromen zo vroeg mogelijk te scheiden tussen parkeerplaats en station. Dit is verder uitgewerkt in de voorliggende variant waarbij een pad richting de parkeerplaats zich afsplitst van de hoofdroute; Het Slag aan de Badweg. Zonder een zijpad bij Het Slag aan de Badweg ontstaat er een langer, smaller, enkelvoudig pad tussen kust, station en parkeerplaats. Hierdoor neemt het risico toe dat bezoekers over het fietspad gaan lopen, wat tot gevaarlijke verkeerssituaties leidt of dat er ongevallen gebeuren bij calamiteiten en vluchtende bezoekers. De werkzaamheden worden zodoende nodig geacht in belang van de openbare veiligheid. In afstemming met de Veiligheidsregio is verder besloten om bezoekers te verleiden het Duinpad aan de Rivierkant te gebruiken om van strand naar parkeerplaats te lopen. Het verbrede pad ontlast daardoor de 'flessenhals'. Eventueel geeft dit hulpdiensten de mogelijkheid om bij calamiteiten dit deel van het strand te bereiken.

In de ontheffing van 23 september 2019 is geconcludeerd dat het wettelijk belang van het project voldoende is aangetoond. In de aanvraag is nog een aanvullende motivering aangeleverd, waarom de aanpassing noodzakelijk is gelet op het belang van de openbare veiligheid. Gelet hierop zijn wij van oordeel dat het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de rugstreeppad en de zandhagedis, welke als gevolg van de uitvoering van de aanvullende werkzaamheden zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

De aanvraag ziet op een verzoek tot wijziging van een eerder verleende ontheffing, vanwege aanvullende werkzaamheden die noodzakelijk zijn gebleken. De aanvraag leidt ook ten aanzien van de alternatieventoetsing niet tot andere overwegingen zoals opgenomen in de vigerende ontheffing. Het project is locatiegebonden. Het betreft werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden om de openbare veiligheid te garanderen. Alternatieve inrichtingen leiden tot meer negatieve effecten en zijn zodoende niet wenselijk gebleken.

Wat betreft de werkzaamheden worden mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de rugstreepad en de zandhagedis te verminderen, hetgeen is opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de rugstreepad en de zandhagedis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan rugstreepad en de zandhagedis zoveel mogelijk voorkomen.

Conclusie

Gezien voorgaande overwegingen en onder verwijzing naar de overwegingen opgenomen in de eerder verleende ontheffing van 23 september 2019, met kenmerk ODH-2019-00108903, achten wij het redelijk en acceptabel om in te stemmen met het verzoek tot wijziging. Wij verlenen op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb, ontheffing voor de aanvullende werkzaamheden. De overige onderdelen en voorschriften uit de ontheffing van 23 september 2019 blijven onverminderd van kracht.